

**ผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานวิธีเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4***

**THE EFFECTS OF AN INTEGRATED SUPERVISION MODEL ON TEACHERS'
INSTRUCTIONAL COMPETENCY DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF
WAT PHRA KOET KHONGKHARAM SCHOOL UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

ยุพิน บุญประเสริฐ

Yupin Boonprasert

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เชียงราย ประเทศไทย

Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4, Chiang Rai, Thailand

Corresponding author E-mail: yupin306@gmail.com

Tel: 081-746-3306

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานวิธีเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม โดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานวิธี G-COSS ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) Goal Searching (G) การค้นหาเป้าหมายและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 2) Coordinate Experience (C) การประสานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 3) Operations Management (O) การบริหารจัดการและดำเนินงานตามแผน 4) Supervision to Develop (S) การนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะของครู และ 5) Share to Public (S) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน และแบบประเมินคุณภาพผู้เรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน และแบบประเมินคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานวิธี G-COSS โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานวิธี G-COSS โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังการใช้รูปแบบสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา และ 4) สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีผลการประเมินสูงขึ้นทุกด้าน

คำสำคัญ: ผลการใช้รูปแบบ, การนิเทศแบบผสมผสานวิธี, พัฒนาสมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน, โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

*Received July 23, 2026; Revised September 4, 2026; Accepted October 19, 2026

Abstract

The purpose of this research was to investigate the effects of implementing an integrated supervision model to develop teachers' instructional management competencies: A case study of Wat Phra Koet Khongkharam School. The study employed the G-COSS Integrated Supervision Model, which consists of five steps: 1) Goal Searching (G), identifying goals and development needs; 2) Coordinate Experience (C), coordinating and sharing experiences; 3) Operations Management (O), managing and implementing planned activities; 4) Supervision to Develop (S), providing supervision to develop and enhance teachers' competencies; and 5) Share to Public (S), sharing knowledge and disseminating the results of implementation. A mixed-methods research approach was employed. The target group consisted of school administrators, teachers, and educational personnel at Wat Phra Koet Khongkharam School. The research instruments comprised a teacher instructional management competency assessment form, a teacher satisfaction questionnaire, and a learner quality assessment form. The research findings revealed that: 1) Following the implementation of the G-COSS Integrated Supervision Model, teachers' overall instructional management competency was at the highest level ($\bar{X} = 4.66$). Teachers were able to design and implement active learning that emphasized learner-centered approaches, appropriately select and utilize instructional media, innovations, and technology, and effectively measure and evaluate learners' learning outcomes; 2) Teachers' overall satisfaction with the G-COSS Integrated Supervision Model was at the highest level; 3) Learners' academic achievement increased after the implementation of the model compared with the previous academic year; and 4) Learners' key competencies and desirable characteristics showed higher assessment results in all areas. These findings indicate that the G-COSS Integrated Supervision Model is an effective approach for enhancing teachers' instructional management competencies, supporting their professional development, and improving the quality of learners in a systematic and sustainable manner.

Keywords: Implementation of the Model, Integrated Supervision, Teachers' Instructional Management Competencies, Professional Development, Wat Phra Koet Khongkharam School

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน คือ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งครูจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน ทั้งนี้ ผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้สะท้อนให้เห็นว่า แม้ประเทศไทยจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่คุณภาพผู้เรียนยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ คือ คุณลักษณะและสมรรถนะของครูผู้สอน (มนตรี ชูติบุตร, 2553)

การนิเทศการศึกษาเป็นระบบสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารการศึกษาที่มีความสำคัญ ในการเป็นเพื่อนร่วมทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพนักเรียนภายใต้บรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร ช่วยสร้างขวัญกำลังใจ ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ การนิเทศการศึกษา ยังเป็นกระบวนการช่วยเหลือแนะนำครูผู้สอนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เสริมสร้างสมรรถนะด้านการสอนและการปฏิบัติงาน ส่งเสริมประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยยึดถือหลักการของการมุ่งประโยชน์ เพื่อการพัฒนาครู ร่วมมือและสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ อย่างไรก็ตามการนิเทศในปัจจุบัน ยังมีปัญหาค่อนข้างมาก เช่น ขาดแคลนอัตรากำลังศึกษานิเทศก์ ขาดเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงาน ขาดงบประมาณ ศึกษานิเทศก์มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลานิเทศ การนิเทศไม่ต่อเนื่อง ขาดแรงจูงใจและการสนับสนุน ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของนักเรียนยังไม่เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ครูผู้สอน ยังขาดเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้การนิเทศเพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอาจทำให้ไม่น่าสนใจ ไม่ช่วยกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ หากผู้นิเทศใช้วิธีการที่แตกต่างกัน จะเกิดแนวทางในการนิเทศรูปแบบที่หลากหลายและช่วยเหลือชี้แนะครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้หลากหลายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ สัจจพิบูล ได้เสนอแนะแนวคิดในการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การนิเทศในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการนิเทศที่เกิดจากความสมัครใจของครูผู้สอนในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนตามเป้าหมายที่กำหนดผ่านการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่อยู่ในบริบทการเรียนรู้เดียวกันและส่งเสริมการสร้างบรรยากาศของการพัฒนาวิชาชีพครู ที่มีการเกื้อกูลกันและกันอย่างเป็นมิตร โดยมีผู้สอนงาน (Coach) ซึ่งเป็นผู้รู้ที่เข้ามาส่งเสริมความรู้และฝึกฝนทักษะที่สัมพันธ์กับเป้าหมายที่ผู้สอนต้องการพัฒนา ก่อนการสอน ทำการสังเกตการสอน และกระตุ้นให้ครูผู้สอนวิเคราะห์และสะท้อนผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง จนสามารถพัฒนา การจัดการเรียนรู้ของตนได้ตรงตามเป้าหมายและมีพี่เลี้ยง (Mentor) เป็นผู้คอยสนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจตลอดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้สอนสามารถพัฒนาบทเรียนที่จะช่วยให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การนิเทศในศตวรรษที่ 21 ยังต้องมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการของผู้รับการนิเทศ โดยเฉพาะระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ทางการศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ช่วยให้ครูเกิดการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถดำเนินการได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดในระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคม ทำให้เกิดรูปแบบและการจัดระบบการศึกษาใหม่เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตัวและพัฒนาดตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีบทบาทในการเรียนรู้ การทำงานและในการดำรงชีวิตประจำวัน ความรู้และวิทยาการใหม่ โดยเฉพาะข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุงความรู้ ทักษะ ดังนั้น การนิเทศการศึกษา จึงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นกระบวนการที่บุคลากรภายในโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา วางแผน พัฒนา ติดตาม และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของบริบทจริงของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Samara, A. ได้อธิบายว่า การนิเทศแบบกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะการนิเทศและสามารถนำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาในระดับสูง (ศุภวรรณ สัจจพิบูล, 2560); (Samara, A., 2006)

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นรูปแบบการนิเทศที่ออกแบบขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมุ่งเน้นผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรูปแบบดังกล่าวให้ความสำคัญกับกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู และระบบบริหารจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า แม้ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีความคาดหวังของชุมชนและผู้ปกครอง ขณะที่ครูยังขาดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน รวมถึงระบบการนิเทศภายในของโรงเรียนยังไม่มีกระบวนการที่ชัดเจนและเป็นระบบเพียงพอในการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู (โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม, 2565)

จากสภาพและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ จึงมีความสนใจศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม โดยนำรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS และคู่มือการใช้รูปแบบที่พัฒนามาใช้ในบริบทจริงของสถานศึกษา เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ความพึงพอใจในการดำเนินงาน และผลลัพธ์ด้านคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้ รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS กระบวนการนิเทศ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้น 1 การกำหนดเป้าหมาย (G:Goal Searching) ขั้น 2 การประสานประสบการณ์ (C: Coordinate experience) ขั้น 3 การปฏิบัติการ (O: Operations management) ขั้น 4 นิเทศเพื่อพัฒนา (S: Supervision to develop) และขั้น 5 แบ่งปันสู่ชุมชน (S: Share to Public) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้จริง และมีประสิทธิภาพ ดังภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและยกระดับผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในปีการศึกษา 2568 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ กำกับติดตาม และสะท้อนผลการดำเนินงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทจริงของสถานศึกษา เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในดังกล่าวอย่างเป็นระบบ งานวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

แหล่งข้อมูล

1. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
2. เอกสารงานวัดและประเมินผล ฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาครู เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2567 และปีการศึกษา 2568
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2568

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 6 สมรรถนะมีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและยกระดับผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิด คงคาราม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
3. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง
4. แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศแบบผสมวิธี สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาครู เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและประเด็นของเครื่องมือวิจัย
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมากำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา และองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี รวมทั้งกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
3. วิจัยสร้างข้อคำถามและรายการประเมินให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่กำกวม และสามารถสะท้อนพฤติกรรมหรือผลที่ต้องการวัดได้อย่างตรงประเด็น
4. ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือแต่ละประเภท โดยหากเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีสมรรถนะ/การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีสมรรถนะ/การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีสมรรถนะ/การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีสมรรถนะ/การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีสมรรถนะ/การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยทุกฉบับ ได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสอบถามความพึงพอใจของครู แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และแบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความเหมาะสมของภาษา และ

ความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

2. หลังจากการตรวจสอบคุณภาพ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือทุกฉบับตามข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิและผลการทดลองใช้ เพื่อให้เครื่องมือมีความชัดเจน เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม
และมีคุณภาพเพียงพอสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย อันส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ
สามารถนำไปวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธีเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย
และเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลา
และรายละเอียดของการเก็บข้อมูลให้ผู้บริหารและครูผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับทราบ
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยใช้แบบประเมิน
สมรรถนะและแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับสมรรถนะก่อนการพัฒนา ข้อมูลดังกล่าวใช้เป็น
ข้อมูลพื้นฐานสำหรับเปรียบเทียบกับผลการประเมินภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู การตรวจแผนการจัด
การเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมที่ครูนำมาใช้ ตลอดจนบันทึกผลการนิเทศและพัฒนารูปแบบการนิเทศในแต่ละระยะ
เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แบบสังเกต แบบบันทึกการนิเทศ
แบบประเมินผลงานหรือแผนการจัดการเรียนรู้ และการสนทนาหรือสัมภาษณ์ครูผู้สอน เพื่อศึกษาพัฒนาการด้าน
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้รูปแบบ ข้อมูลที่ได้
จะนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการนิเทศในครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบาย
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์
ในการจัดการเรียนรู้ ตามข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้
2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนทั้งก่อนและหลังการใช้
รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์การกระจายของคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัด
การเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดสงคราม โดยนำเสนอผลการวิจัยครอบคลุม
5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) ผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 6 ด้าน เพื่อสะท้อนระดับคุณภาพ

ของครูภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ดังปรากฏในตารางที่ 1 2) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการบริหารการนิเทศภายใน ดังปรากฏในตารางที่ 2 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2567 และ 2568 ดังปรากฏในตารางที่ 3 4) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 สมรรถนะ ดังปรากฏในตารางที่ 4 และ 5) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทั้ง 8 คุณลักษณะ ดังปรากฏในตารางที่ 5 ผลการวิจัยในแต่ละประเด็นมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู รายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.75	0.43	มากที่สุด
2. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	4.68	0.47	มากที่สุด
3. สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.69	0.46	มากที่สุด
4. สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.61	0.49	มากที่สุด
5. สมรรถนะภาวะผู้นำครู	4.62	0.49	มากที่สุด
6. สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.61	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.66	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูรายด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) หากพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.69$) และอันดับที่ 3 คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.68$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สู่เป้าหมายผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยเสริมความเชื่อมั่นในการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.80	0.41	มากที่สุด
2. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำและการพัฒนาตนเองร่วมกับเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.41	มากที่สุด
3. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยสร้างความมั่นใจในการทำงานร่วมกันและไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการพัฒนางาน	4.45	0.51	มาก
4. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยให้มีแนวทางพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.80	0.41	มากที่สุด
5. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาตนเองและทีมงานร่วมกันได้	4.90	0.31	มากที่สุด
6. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยพัฒนาสมรรถนะด้านการนิเทศและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21	4.70	0.47	มากที่สุด
7. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.70	0.47	มากที่สุด
8. การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาชีพ	4.65	0.49	มากที่สุด
9. โดยภาพรวม ท่านมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานตามรูปแบบนี้ในระดับใด	4.75	0.44	มากที่สุด
10. โดยภาพรวม ท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบนี้ในระดับใด	4.70	0.47	มากที่สุด
ภาพรวม	4.73	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคารามพบว่า ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) หากพิจารณารายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาตนเองและทีมงานร่วมกันได้ ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา มีสองอันดับที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 รายการ คือ การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยเสริมความเชื่อมั่นในการนิเทศภายในและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำ และการพัฒนาตนเองร่วมกับเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินงานตามรูปแบบนี้ช่วยให้มีแนวทางพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$)

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2567 และ 2568 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	
1. ภาษาไทย	80.44	87.25	6.81
2. คณิตศาสตร์	76.28	85.75	9.47
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	75.92	83.25	7.33
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	78.13	92.00	13.87
5. สุขศึกษาและพลศึกษา	82.58	95.75	13.17
6. ศิลปะ	84.40	96.75	12.35
7. การงานอาชีพ	80.28	95.00	14.72
8. ภาษาต่างประเทศ	76.23	85.50	9.27
ภาพรวม	79.28	90.16	10.87

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบร้อยละของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ในปีการศึกษา 2568 สูงกว่าปีการศึกษา 2567 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเปรียบเทียบระหว่าง ปีการศึกษา 2567 และ 2568 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับดีขึ้น		ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับดีขึ้นที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	
1. ความสามารถในการสื่อสาร	97.34	97.36	0.02
2. ความสามารถในการคิด	96.98	97.34	0.36
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	96.20	98.49	2.29
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	97.34	98.87	1.53
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	97.34	98.87	1.53

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้น ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ทุกสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในปีการศึกษา 2568 สูงกว่าปีการศึกษา 2567

ตารางที่ 5 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทั้ง 8 คุณลักษณะเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2567 และ 2568 โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนระดับดีขึ้นไป		จำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ)
	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	95.55	100	4.45
2. ซื่อสัตย์สุจริต	96.50	100	3.50
3. มีวินัย	95.55	100	4.45
4. ใฝ่เรียนรู้	95.55	100	4.45
5. อยู่อย่างพอเพียง	94	100	6
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	92.25	100	7.75
7. รักความเป็นไทย	95.55	100	4.45
8. มีจิตสาธารณะ	96.50	100	3.5

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ภูมิศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม ทุกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไปทั้งปีการศึกษา 2567 และปีการศึกษา 2568

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธีเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ภูมิศึกษาโรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 6 ด้าน ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการนิเทศตามรูปแบบ G-COSS ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตชั้นเรียน การสะท้อนผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามบริบทของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Collin, J. J. ที่พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาช่วยพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูและส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collin, J. J., 2003) รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ที่กล่าวว่า การพัฒนาครูสมรรถนะสูงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2561)

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS เป็นกระบวนการที่เน้นการมีส่วนร่วม การให้คำปรึกษา การชี้แนะ การโค้ช การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลร่วมกัน ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการพัฒนาตนเองและสามารถนำแนวทางที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริง ส่งผลให้ครูเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการนิเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ยืนยง และวัชรวิภา เล่าเรียนดี ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการอยู่ในระดับ

มากที่สุด (ยุพิน ยืนยง และวัชรมา เล่าเรียนดี, 2554) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ สำหรับครู ครูทำหน้าที่นิเทศและ ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการนิเทศอยู่ในระดับสูง (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ, 2566)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2568 สูงกว่าปีการศึกษา 2567 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผ่านกระบวนการนิเทศภายใน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกและออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้และบริบทของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Collin, J. J. ที่พบว่า การนิเทศภายในช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Collin, J. J., 2003) และสอดคล้อง กับแนวคิดของ พฤทธิ ศิริบริธรพิทักษ์ ที่ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาครูสมรรถนะสูงจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (พฤทธิ ศิริบริธรพิทักษ์, 2561)

4. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 สมรรถนะ พบว่า สูงขึ้นจากปีการศึกษา 2567 ทั้งนี้ เนื่องมาจากรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา สมรรถนะสำคัญได้อย่างต่อเนื่องและการนิเทศภายในที่มีการวางแผน ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ จะช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อนุชา คชะชัย และคณะ ที่ระบุว่า ความสำเร็จของการนิเทศ การประเมินผลช่วยให้สามารถวิเคราะห์ผลลัพธ์ และระบุจุดที่ต้องปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้เทคโนโลยีในการนิเทศ การสื่อสารและการบริหารจัดการในยุคดิจิทัล และการสร้างแรงจูงใจและการส่งเสริมการคิด (อนุชา คชะชัย และคณะ, 2568)

5. ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทั้ง 8 คุณลักษณะ พบว่า สูงขึ้นจากปีการศึกษา 2567 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม วินัย ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมเชิงบวกและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ดีขึ้น โดยกระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ช่วยส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พฤทธิ ศิริบริธรพิทักษ์ ที่ระบุว่า การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนควรมุ่งสร้างทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรมควบคู่กัน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในอนาคต (พฤทธิ ศิริบริธรพิทักษ์, 2561)

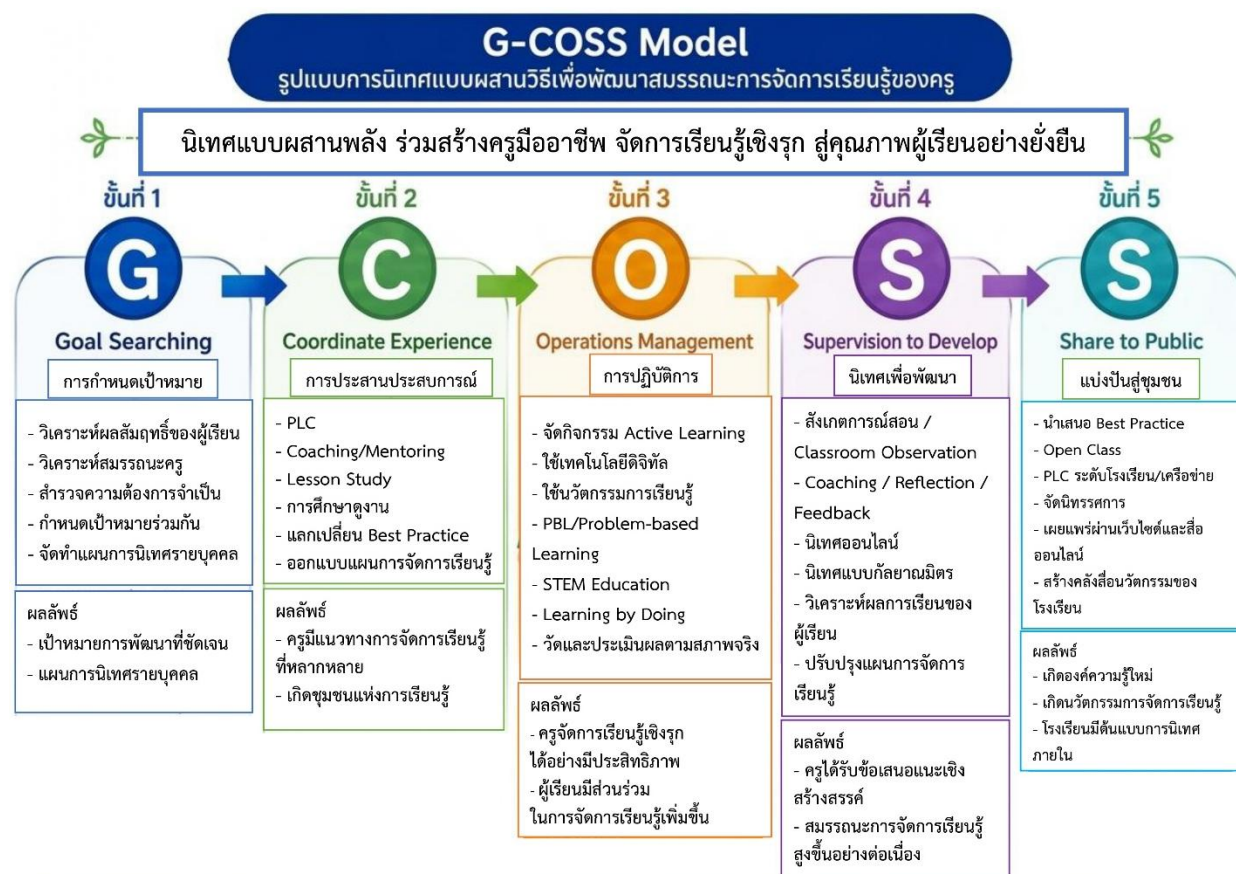
องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ว่า การนิเทศโดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS สามารถพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS สามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

- ขั้น 1 การกำหนดเป้าหมาย (G:Goal Searching)
- ขั้น 2 การประสานประสบการณ์(C: Coordinate experience)
- ขั้น 3 การปฏิบัติการ (O: Operations management)
- ขั้น 4 นิเทศเพื่อพัฒนา (S: Supervision to develop)

ขั้น 5 แบ่งปันสู่ชุมชน (S: Share to Public) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่สามารถ นำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้จริง

ภาพที่ 1 แสดง G-COSS Model รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธีเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 6 ด้าน ภายหลังจากใช้รูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2568 สูงกว่าปีการศึกษา 2567 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 สมรรถนะ พบว่า สูงขึ้นจากปีการศึกษา 2567 ข้อเสนอแนะ คือ สถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันสามารถนำรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้ โดยควรปรับกระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา บุคลากร เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของแต่ละแห่ง ทั้งนี้ การนำรูปแบบไปใช้ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศแบบผสมวิธี GCOSS ควบคู่กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ควรบูรณาการกระบวนการนิเทศเชิงกัลยาณมิตร การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และการดำเนินงานผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ร่วมกับการใช้รูปแบบดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ควบคู่กับการติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูและยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะในงานวิจัย คือ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในทุกขั้นตอนของรูปแบบ G-COSS ตั้งแต่การค้นหาเป้าหมาย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การดำเนินงาน การนิเทศเพื่อพัฒนา และการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและสร้างความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และควรนำผลการประเมินสมรรถนะของครูมาใช้ในการวางแผนพัฒนา อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านที่ครูยังมีความต้องการพัฒนา เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อและเทคโนโลยี ดิจิทัล การออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป คือ ควรศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศแบบผสมวิธี G-COSS ในระยะยาว โดยติดตามผลหลังการนำรูปแบบไปใช้ในช่วงเวลา 1 ปี หรือมากกว่า เพื่อศึกษาความคงทนของ การเปลี่ยนแปลงด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู และผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของ ผู้เรียน และควรศึกษาผลของรูปแบบ G-COSS ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง โดยกำหนดตัวแปรตาม ให้ครอบคลุมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาสมรรถนะครูกับคุณภาพผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- พฤทธิ ศิริบริรมพิทักษ์. (2561). การบริหารการศึกษาใหม่ (New Education Governance). ใน รายงานการประชุม วิชาการราชบัณฑิตยสถาน (หน้า 1-10). กรุงเทพมหานคร: สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสภา และมหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2566). สมรรถนะการนิเทศเชิงรุก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี ชูติบุตร. (2553). การพัฒนาคุณภาพการศึกษากับบทบาทครูในศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ กิจกรรมการพัฒนานิเทศแนวใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 31(2), 149-166.
- ยุพิน ยืนยง และวัชร เล่าเรียนดี. (2554). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ การวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 3(1-2), 196-209.
- โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565 โรงเรียน วัดพระเกิดคงคาราม. เชียงราย: โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4.
- ศุภวรรณ สัจจิตกุล. (2560). แนวคิดการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย, 37(1), 203-222.
- อนุชา คชะชัย และคณะ. (2568). องค์ประกอบการนิเทศภายในโรงเรียนทางอ้อม. วารสารวิจัยวิชาการ, 8(6), 377-392.
- Collin, J. J. (2003). Modern and postmodern teacher supervision and evaluation: Perception of secondary school principals and teachers. In Dissertation. University of Hartford.
- Samara, A. (2006). Group supervision in graduate education: A process of supervision skill development and text improvement. Higher Education Research & Development, 25(2), 115-129.